

Різдвяні та Новорічні свята

Новий рік та Різдво в Україні вважають найважливішими й найулюбленішими святами року, тому майже місяць уся країна знаходиться у піднесеному настрої.

Так вже склалося історично, що Різдво й Новий рік українці відзначають двічі – спочатку за Григоріанським, а пізніше за Юліанським календарем. Враховуючи традиції святкування Різдва й Нового року, уряд України оголосив 25 грудня, 1, 7 та 14 січня державними святами.

Різдво (Святвечір)

Різдво Христове в Україні святкують двічі: католики і протестанти – 25 грудня, а православні – 7 січня. З давніх часів це свято було упорядковане ритуалами, певні елементи котрих збереглися й до нині. За традицією у цей день християни співають колядки та грають вертеп, у котрому розповідають про історію народження Христа.

У Святвечір кожен член родини обов'язково повинен бути вдома й ні в якому разі не запізнюватися до святкового столу, бо той, хто запізниться, як кажуть старі люди, – «увесь рік десь блукатиме».

Саме на Різдво закінчується Пилипівський піст, тому святковий стіл завжди вражає широким вибором страв: вареники, голубці, картопля, гречка, смажена риба й, звичайно ж, узвар. Та найголовнішою стравою на столі, котра символізує багатство й достаток, є багата **кутя**, приготована з крупи, меду, маку, горіхів, тощо.

➤ Запам'ятай:

На Різдво люди традиційно вітають одне одного словами: “Христос Народився” - “Славімо його!”. Діти та молодь ходять від хати до хати, співають прославляючи народження Христа колядки й щедрівки, бажають господарям багатства й достатку, посипають поріг хати зерном за що від господарів отримують добру винагороду: цукерки, горіхи, мілки гроші.

Раніше в Україні був поширеним звичай ставити на Різдво сніп з пшениці або жита на покуті (у кутку), який називався «дідух» чи «коляда». Основні складові дідуха – це колосся жита, пшениці, вівса, льону, ячменю тощо. Дідух – це станній обжинковий сніп, що є символом врожаю, достатку, миру й злагоди в родині.

Готуючись до вечері, господар урочисто вносив у хату «дідуха» – солом'яний оберіг, що символізує дух предків, дідів, збереження традицій і пам'яті родини. Традиція ставити в оселі на покуті дідуха походить з давніх часів. У дохристиянських віруваннях він був утіленням бога Коляди і символом пам'яті дідів-предків, які були покровителями дому. «Дідух» ставили в хаті на покуті чи столі поруч з узваром та кутею. Він там стояв від Святвечора до Водохреща.

На Різдво готують 12 пісних страв. Звідси й назва – Багата кутя. Така кількість страв, імовірно, пов'язана з 12-ма місяцями в році. Також число 12 трактують як дванадцять апостолів (apostles) Ісуса Христа. В кінці вечері дякували (thanked) Господові за прожитий рік і просили про долю на наступний. Після вечері на столі залишали (leave) кутю, інші страви, ложки, бо вірили, що вночі померлі приходять на вечерю.

В українців є традиція на Святвечір **обмінюватися** (exchange) **стравами**. В центральній та східній частині України після Святвечора «носять вечерю» дідусю і бабусі та хрещеним батькам. «Нести вечерю» означає шанувати страших, ділити надію, добро, згадувати померлих. Це символізує щедрість та спорідненість сімей. Діти з батьками приносять вечерю до своїх хрещених батьків чи родичів. За це дітей завжди частують і щедро обдаровують гостинцями – пирогами, горіхами, цукерками. Після святої вечері молодь (young people) починала колядувати. Дехто йшов на Всеношне Богослужіння (Night Divine Liturgy), яке завершувалося святковою Різдвяною Літургією (Christmas Liturgy).

Звичай ставити різдвяне або новорічне хвойне дерево (coniferous trees): (ялинка, сосна, смерека) в українців і в слов'ян є пізнім культурним запозиченням, вірогідно (probably) від німців. Перша згадка (mention) про прикрашення (decoration) ялинки до Різдва яблуками, різнокольоровими трояндами з паперу походить з Ельзасу і датується 1605 роком. Від німців-протестантів (protestants) традицію різдвяного дерева запозичили (borrowed) католицькі й православні люди Європи. Спочатку таке наслідування моди поширювалося серед багатих людей. Звичай ставити ялинку почав масово розповсюджуватися (spread) лише з XIX ст. завдяки розвитку залізниць (railroad), коли почали привозити до великих міст багато хвойних дерев. В Україні, як і в Європі, різдвяна ялинка спочатку з'явилася в оселях багатіїв та інтелігенції. Лише наприкінці XIX ст. звичай ставити різдвяну ялинку поступово поширився серед населення.

Прикрасою селянського інтер'єра на свята довгий час був «дідух», але поступово в Україні різдвяна ялинка приходить у селянський побут. Таким чином, хоча дідух є традиційним символом Різдва, ялинка давно увійшла до святкової культури українців і стала улюбленою різдвяною прикрасою. До речі, зараз кожне місто й містечко має свою центральну ялинку у місті.

Вправа 1. Уважно прочитай коментар до тексту. Знайди у тексті та підкресли подані нижче слова та словосполучення:

Знаходиться у піднесеному настрої	To be in a festive mood
так вже склалося, що	it happened so that
Святвечір	Christmas Eve
з давніх часів	from ancient times...
Багата кутя	traditional dish made for Christmas dinner.
грають / роблять вертеп	they play a traditional performance staged on Christmas Day

ні в якому разі

under no circumstances

Пилипівський піст

The fasting period before Christmas

хрещені батьки

Godparents

покутя

corner

хвойні дерева

coniferous trees

прикрашати

to decorate

молодь

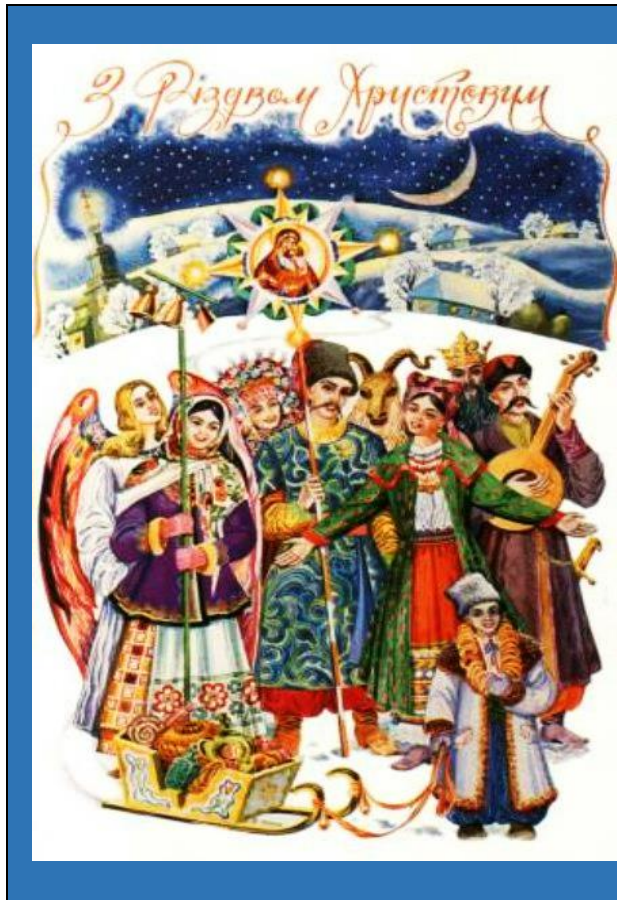
young people

Вправа 2. Склади українсько-англійський словник незнайомих слів до теми та вивчи їх 😊

Вправа 3. Напиши українською мовою привітання та намалюй різдвяну / новорічну листівку своїм друзям чи родичам.

--	--

Вправа 4. Прочитай подані нижче вітальні листівки. Подумай про різний стиль привітання, будь готовим / готовою пояснити його у класі.

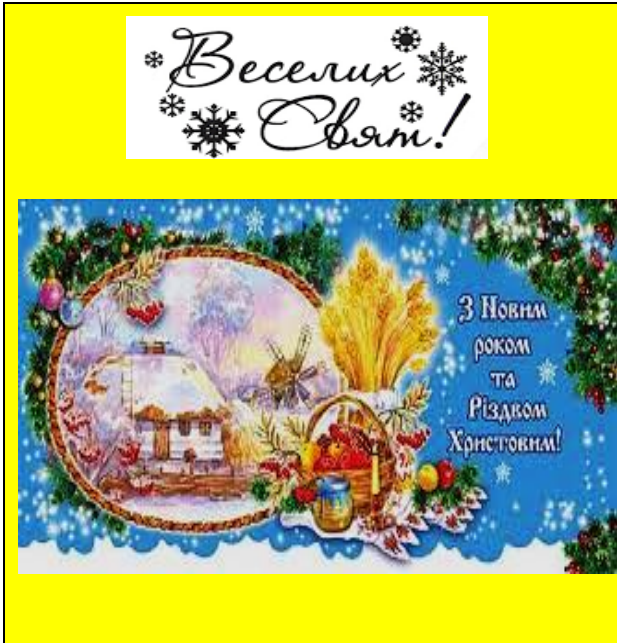

**Шановні
Людмило Михайлівно та
Миколу Івановичу!**

**Вітаємо Вас і Вашу родину
З Різдвам Христовим!
Прийміть наші найщиріші
побажання щастя, здоров'я і
процвітання Вашій родині та
Вашому бізнесу.**

**Користуючись нагодою,
хочемо ще раз подякувати за
Вашу щиру українську
гостинність.**

**З повагою,
Родина Чоботар**

Дорогі наші Павло та Олено!

**Щиро вітаємо Вас
З Новим Роком та Різдвам
Христовим!**

**Бажаємо Вам у новому році
здоров'я, успіхів і здійснення
усіх Ваших мрій і бажань!**

**Нехай щастя й радість ніколи
не покидають Вашу оселю!**

**З любов'ю і повагою,
Родина Буханец**

Новорічні вітання

*Веселих свят
та щасливого
Нового року!*

Щоб і в Вас, і в нас все було гаразд,
Щоб і Ви, і ми щасливі були!

*

Будьте здорові, як вода, а багаті, як земля!

*

Бажаємо щастя і достатку,
Ясного неба і тепла.
В житті лиш злагоди й порядку,
Щоб доля світлою була.
В роботі – успіху й терпіння,
У справах – вічного горіння.

Вправа 5. Прочитай за посиланням нижче скорочений зміст твору Миколи Гоголя «Ніч перед Різдвом».

<https://dovidka.biz.ua/nich-pered-rizdvom-skorocheno/>

Вправа 6. Подивися за посиланням внизу мультфільм за твором Миколи Гоголя «Ніч перед Різдвом». Склади 7-10 тестових запитань за його змістом.

<https://www.youtube.com/watch?v=JufyT0WqmRY&t=1581s>

Наприклад,

1. Як звали коваля?

А. Іван.

Б. Остап.

В. Вакула.

Г. Тарас.

